

ADVIES Nr 03 / 1999 van 27 januari 1999

O. Ref. : 10 / A / 98 / 030 / 10

BETREFT : **Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de registratie van de berichten van collectieve schuldenregeling door de Nationale Bank van België en van hun raadpleging door de personen bedoeld in artikel 19, §2, van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen.**

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen, inzonderheid artikel 19;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Economische Zaken dd. 21 december 1998;

Gelet op het verslag van de voorzitter,

Brengt op 27 januari 1999 volgend advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

Het ontwerp van besluit strekt tot uitvoering van artikel 19 van voornoemde wet van 5 juli 1998.

Dit artikel machtigt de Koning om :

- de gegevens te bepalen van de berichten van collectieve schuldenregeling, die in de centrale gegevensbank van de Nationale Bank van België geregistreerd moeten worden;
- de personen te bepalen die ertoe gehouden zijn de gegevens op te sturen naar deze centrale bank (§ 1);
- de regels te bepalen volgens dewelke deze gegevens ingezien moeten worden door de personen bedoeld in artikel 69, § 4, eerste lid, 1°, 2°, 3° en 5°, van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, evenals door de schuldbemiddelaar (§ 2);
- een termijn te bepalen voor de bewaring van de gegevens of van categorieën van gegevens (§ 4).

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP :

Voorafgaande opmerking

De wetgever was van oordeel dat wanneer een persoon verzoekt de procedure van collectieve schuldenregeling te genieten, het legitiem zou zijn dat de instellingen waartoe de eiser zich zou richten om zich nog meer in de schulden te steken, van dit feit op de hoogte worden gebracht.

Hij was eveneens van mening dat deze informatie op snelle en eenvoudige wijze toegankelijk moet zijn. Daartoe besloot hij de gegevens te centraliseren in de centrale gegevensbank van de Nationale Bank van België. Men merke overigens op dat wanneer de betrokken sector de door de wetgever geboden publiciteit onvoldoende acht, zij het op zich neemt om die publiciteit te verbeteren. Aldus centraliseert de Beroepsvereniging van het Krediet de gegevens inzake protesten, faillissementen en akkoorden in haar Centrale voor uitwisseling van gegevens over het risico.

De wet van 5 juli 1998 voorziet zelf in haar artikel 19 een bepaald aantal maatregelen tot beveiliging van de gegevens, die vergelijkbaar zijn met de maatregelen waarin voornoemde wet van 12 juni 1991 voorziet.

Aldus :

- > moeten de aanvragen tot raadpleging de personen individualiseren waarop de aanvragen betrekking hebben (§ 2, tweede lid);
- > mogen de gegevens enkel gebruikt worden in het raam van :
 - 1° het verstrekken, het beheer of het uitvoeren van kredietovereenkomsten of betalingsmiddelen, of
 - 2° de opdracht die toevertrouwd is aan een schuldbemiddelaar.Eens zij verkregen zijn, mogen zij niet meer medegedeeld worden aan andere personen (§ 3).

Men merke op dat de schuldbemiddelaars ook toegang hebben tot andere gegevens die in de centrale gegevensbank van de Nationale Bank van België zijn geregistreerd, met name tot de gegevens over wanbetalingen inzake het consumentenkrediet en het hypothecair krediet (art. 14 van de wet van 5 juli 1998). Zij hebben dus toegang tot dezelfde gegevens als de personen bedoeld in artikel 69, § 4, eerste lid, 1°, 2°, 3° en 5° van voornoemde wet van 12 juni 1991.

Onderzoek.

Opmerking geldend voor de artikelen 2 en 3.

De gegevens die overeenkomstig het tweede lid van artikel 2 geregistreerd moeten worden, zijn nogal beperkt, wat op het eerste zicht gepast lijkt. Het loutere feit dat een procedure van collectieve schuldenregeling werd gevraagd, onthult immers dat er grote problemen bestaan die tot een systematische kredietweigering moeten leiden. Het lijkt dus onnodig om de financiële problemen van de betrokken persoon uitvoerig te beschrijven.⁽¹⁾

De Commissie meent ook dat, zolang de gegevens van een bericht van collectieve aanzuiveringsregeling geregistreerd zijn, het onnodig is dat de personen bedoeld in artikel 69, § 4, eerste lid, 1°, 2°, 3° en 5° van voornoemde wet van 12 juni 1991, nog toegang hebben tot gegevens over eventuele wanbetalingen waarvoor de gebruiker in het raam van een kredietovereenkomst verantwoordelijk zou gesteld worden. Deze bijkomende inlichtingen zouden helemaal niets veranderen aan de weigerachtige houding die deze instellingen in ieder geval zouden moeten aannemen, en zijn dus niet ter zake dienend in de zin van artikel 5 van voornoemde wet van 8 december 1992.

De Commissie is er zich niettemin van bewust dat deze afscherming van de gegevens niet kan voorzien worden in het raam van dit ontwerp van koninklijk besluit, maar veeleer een wijziging van de wetgeving inzake het consumentenkrediet en het hypothecair krediet vereist.

Artikel 3.

Uit de artikelen 3 en 5 volgt dat niets mag geregistreerd worden wanneer de rechter beslist heeft dat de vordering tot minnelijke collectieve schuldenregeling niet toelaatbaar is op het moment dat hij uitspraak doet over de vordering overeenkomstig artikel 1675/6 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze interpretatie lijkt conform de door de wetgever gevolgde logica om slechts de berichten van voornoemde aanzuiveringsregelingen te registreren. Welnu, een bericht wordt slechts opgemaakt wanneer de rechter de vordering tot minnelijke aanzuiveringsregeling toelaat, en niet wanneer hij haar afwijst (art. 1390*quinquies* van het Gerechtelijk Wetboek).

Artikel 4.

Paragraaf 3 machtigt de Nationale Bank van België om in haar antwoord zowel gegevens met betrekking tot een procedure van schuldbemiddeling als gegevens met betrekking tot het hypothecair- of consumentenkrediet te betrekken. Aangezien al deze gegevens toegankelijk zijn voor de personen bedoeld in artikel 69, § 4, eerste lid, 1°, 2°, 3° en 5° van voornoemde wet van 12 juni 1991, en pertinent zijn om deze personen in staat te stellen de kredietwaardigheid van de eiser te beoordelen, heeft de Commissie geen bezwaar ter zake.

¹ De beknopte aard hiervan vertoont niettemin het nadeel dat de bewaringsduur van de gegevens niet nauwkeurig kan worden aangepast (zie *infra*).

Artikel 5.

De bewaringstermijn is identiek in de drie gevallen. Hun gemeenschappelijk punt is dat de termijn begint te lopen wanneer duidelijk wordt dat de procedure van collectieve schuldenregeling er niet komt (omdat zij door de rechter verworpen werd) of ophoudt (omdat de terugbetalingsregeling afloopt of door de rechter herroepen werd).

De financiële situatie van de eiser is niettemin niet gelijkwaardig in de drie gevallen.

1° Wanneer de terugbetalingsregeling afloopt.

Aangezien de berichten van collectieve schuldenregeling, waarvan de inhoud bepaald wordt door het koninklijk besluit van 9 december 1998, noch het belang van het onvermogen van de eiser vermelden, noch de ingestelde maatregelen (spreiding of gedeeltelijke kwijtschelding, kwijtschelding van kapitaal of van interest...), is het onmogelijk om de bewaringstermijn te schatten aan de hand van deze criteria.

Desalniettemin, wat evenwel ook de genomen maatregelen geweest zijn, en zelfs indien de schuldenaar zijn kredieten nog niet heeft terugbetaald (zie artikel 1675/12, §2 van het Gerechtelijk Wetboek), zal hij zich in het algemeen in een betere situatie bevinden dan in de twee andere gevallen. Dit verschil zou een bewaringstermijn van de gegevens rechtvaardigen die korter is dan de in het ontwerp voorgestelde termijn.

2° Wanneer de vordering tot gerechtelijke aanzuivering werd verworpen.

Impliciet volgt deze bevoegdheid uit artikel 1675/12 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze bevoegdheid kan aangewend worden in zeer uiteenlopende situaties, zoals bij een kleine schuldenlast of, in tegendeel, bij een georganiseerd onvermogen.

Daar het motief van de verwerping niet geregistreerd wordt in het bericht van collectieve aanzuiveringsregeling, zal het niet mogelijk zijn om er precieze informatie uit af te leiden over de ernst van de situatie van de eiser.

Deze situatie lijkt evenwel minder comfortabel dan de eerste (vermits de schulden gewoonlijk altijd moeten worden terugbetaald).

3° Tenslotte lijkt de herroeping van de beslissing tot toelaatbaarheid en/of van de aanzuiveringsregeling de meest kritieke situatie te zijn.

De Commissie stelt bijgevolg voor om de bewaringstermijn van de gegevens te verkorten in het eerste geval, met name wanneer de aanzuiveringsregeling afloopt.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie, behoudens deze laatste opmerking en de opmerking geldend voor de artikelen 2 en 3, een gunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) B. HAVELANGE

(get.) P. THOMAS